

Technologische Topinstituten komen voort uit het denken over innovatie van de vorige eeuw. Het concept is achterhaald. Het kopiëren van deze vorm naar nieuwe initiatieven is onzinnig. Schoei de initiatieven op een nieuwe leest en bedenk een frisse naam, Dynamische Innovatieclusters bijvoorbeeld.

De Technologische Topinstituten zijn bedacht in de tijd dat Hans Wijers minister van Economische Zaken was. Dat was in het midden van de jaren negentig van de vorige eeuw. Deze instituten dragen dan ook de sporen van hoe toen over de kenniseconomie en kennisvalorisatie werd gedacht.

Technologische Topinstituten waren vooral gericht op het beter aansluiten van oudere, bestaande bedrijven en sectoren op universiteiten en andere publieke kennisinstellingen. Die aansluiting liet inderdaad veel te wensen over. Universiteiten leken bij uitstek onderzoek te doen dat bedrijven in ieder geval niet konden gebruiken. Daarmee zijn de Technologische Topinstituten het instrument geworden van de bestaande bedrijven en sectoren. Een deel van hun onderzoek lieten zij door de belastingbetaler

INNOVATIECLUSTER » Gerard van Beynum

De markt bepaalt succes, niet de nieuwe techniek

financieren. Korte tijd later brachten enkele bedrijven inderdaad hun eigen onderzoeksinspanningen terug, blijkt uit de evaluatie van het ministerie van Economische Zaken. Nieuwe bedrijven kwamen uit deze initiatieven niet voort, blijkt eveneens uit de evaluatie. En ook het valoriseren van kennis naar andere bedrijven dan degenen die in het instituut zaten, kwam niet van de grond.

Van mij hoeven de vier huidige Technologische Topinstituten niet weg, maar ze moeten wel aanzienlijk aangepast worden aan het moderne denken. Dat lijkt mij de reden dat minister van Economische Zaken, Laurens Jan Brinkhorst, maar voor twee jaar financiering heeft toegezegd. De bestaande topinstituten moeten dynamisch worden in

plaats van statisch, open in plaats van gesloten, marktgestuurd in plaats van technologiegedreven, met meer ruimte voor andere aspecten dan alleen maar de technologische. De nieuwe Technologische Topinstituten die thans in de maak zijn, bieden een kans om die niet meer neer te zetten langs de verouderde denklijnen uit de tijd van Wijers als minister van Economische Zaken, maar langs de nieuwe denklijnen.

Ik ken niet alle plannen voor nieuwe Technologische Topinstituten die zich thans warmlopen, maar wel de plannen van Farma. Die plannen ruiken nog te veel naar het oude gedachtegoed. Grote gevestigde bedrijven komen daarin veel aan de bak, de kleintjes waar we het in de toekomst vooral van moeten hebben

veel en veel minder. De nieuwe bedrijven kunnen niet gemakkelijk voldoen aan de ouderwetse matchingscriteria en voelen weinig voor het verplichte precompetitieve onderzoek. De kleintjes en de harde groeiers passen de universitaire kennis liever zo snel mogelijk toe. Zij hoeven hun onderzoeksagenda's ook niet per se geheim te houden.

Wellicht speelt bij de huidige plannen, waaraan relatief weinig kleine bedrijven deelnemen, een rol het feit dat Hans Wijers thans de baas is van Akzo Nobel, met Organon als farmaciedochter. Verder zijn dezelfde consultants ingehuurd die destijds de Technologische Topinstituten hebben uitgedacht. Bovendien treedt Wijers' Organon op als kwartiermaker.

Hoe dan ook, laten we zorgen dat de nieuwe samenwerkingsverbanden die moeten helpen om onze kennisambities te realiseren een geheel nieuwe opzet krijgen. Maak hiervan Dynamische Innovatieve Clusters — DIC's — te beginnen met de DIC-BioFarma.

Gerard van Beynum was directielid Pharming en voorzitter Biopartner. Thans is hij directeur Licentec en commissaris bij jonge Life Sciences-bedrijven.

